

Stylistika českého jazyka

Tematické okruhy ke zkoušce ze stylistiky

1. Stylistika, její předmět a cíl zkoumání. Pojmy styl a stylistika, hranice stylistiky, postavení stylistiky mezi jinými vědními obory. Základní stylistická terminologie – styl (sloh), styly objektivní, funkční, styl individuální (autorský, subjektivní), stylizace a kompozice, styl jazykový a literární aj.
2. Využití strukturního rozvrstvení jazyka v komunikačním procesu, tj. český národní jazyk a jeho stratifikace - útvary a poloutvary národního jazyka a jejich využití v různých stylových sférách.
3. Stylistika a jazyková kultura. Jazykové a stylové normy.
4. Náčrt vývoje stylistického bádání u nás. Významnější období z dějin stylistiky, aktuální problematika současnosti, představitelé české stylistiky – jména + publikace.
5. Stylové faktory objektivní a subjektivní a jejich odraz v jazykových projevech.
6. Stylové rozdíly v komunikaci formy mluvené a psané, připravené a nepřipravené, monologické a dialogické.
7. Výstavba textu z hlediska stylistického. Stylistika výrazových prostředků kompozičních, podstata kompozice a členění textu. Kapitoly, odstavce a jiné části výstavby textu; titul; horizontální a vertikální členění textu.
8. Základní slohové postupy, jejich vymezení a uplatnění v různých stylových a komunikačních sférách (postup popisný, výkladový a úvahový, vyprávěcí, informační).
9. Základní slohové útvary v souvislosti s postupy a jejich charakteristika (popis, charakteristika; vypravování; výklad, pojednání, úvaha; zpráva, oznámení, zápis ze schůze, úřední dopis, žádost aj.; projev, diskuse; referát, kritika, recenze, přednáška aj. (Návaznost na učivo ze střední školy - opakování ze střední školy.)
10. Kapitoly, odstavce a jiné části výstavby textu; titul; horizontální a vertikální členění textu.
11. Stylistické prostředky českého jazyka - prostředky jazykové a kompoziční, jazykové prostředky stylově příznakové a stylově nepříznakové. Příznakovost a nepříznakovost jako stylistické vlastnosti.
12. Slohová charakteristika prostředků gramatických, tj. hláskových, tvarových a slovtvorných a jejich uplatnění v různých stylových sférách.
13. Stylistická charakteristika prostředků lexikálních.
14. Významové vztahy v rovině lexikální z hlediska slohu včetně slohového uplatnění. (Zvl. vztahy synonymie a jiné druhy vztahů.)
15. Stylistická charakteristika prostředků syntaktických. Příznakovost a nepříznakovost v souvislosti s gramatickými kategoriemi, se slovosledem aj.
16. Funkční styly spisovného jazyka - klasifikace stylů obecně, vývoj názorů – přínos české lingvistiky teorii funkčních stylů.
17. Objasnění pojmů stylová sféra, stylová vrstva a stylový typ.
18. Styl hovorový neboli prostědělovací (běžně dorozumivací). Funkce a charakteristika stylové sféry, stylové vrstvy a stylového typu (konkrétně).
19. Styl odborný. Atd. – viz výše.
20. Styl administrativní. Atd. – viz výše.
21. Styl publicistický. Atd. – viz výše.
22. Styl umělecký. Atd. – viz výše.
23. Styl řečnický. Atd. – viz výše.
24. Styly sekundární – jejich postavení vůči stylům primárním.
25. Styl esejistický a jeho vymezení a charakteristika.

26. Styl církevní komunikace atd. (viz výše).
27. Styl reklamní atd. (viz výše).
28. Styl literatury faktu atd. (viz výše).